

GORENJSKI GLAS

GLASILO OSVOBODILNE FRONTE MESTA KRAJNA, OKRAJEV KRAJN-OKOLICA IN KAMNIK

Leto IV. Št. 44

Kranj, 31. oktobra 1951

Cena din 5-

V. redno zasedanje okrajnega ljudskega odbora Kranj-okolica

V soboto dopoldne je bilo v dvorani Okrajnega doma v Kranju V. redno zasedanje OLO Kranj-okolice, ki se ga je od 95 udeležilo 89 odbornikov, kot gosta pa zvezni poslanec Andrej Brovč in Anton Kržišnik, podpredsednik Ljudske skupščine LRS. Po uvodnih formalnostih je podal gospodarsko-politično poročilo tov. Andrej Babič, predsednik IO OLO, ki je med drugim naglasil, da smo v kranjskem okoliškem okraju že popolnoma sprostili trgovino, za kar je bilo potrebno reorganizirati trgovsko omrežje in ga prilagoditi novim potrebam trga. Tako imamo sedaj 2 gospodarska podjetja, ki spadata pod pristojnost OLO, vsa druga: 111 poslovalnic na drobno, 50 kmetijskih zadrug s 67 obroči, 1 medzadružno trgovsko podjetje, 52 mestnih, krajevnih in zadružnih gostinsko-obračov in 20 zakupnih in 56 zasebnih gostišč pa so prevzeli KLO in MLO. V privatem lastništvu je še precej gostišč, ki pa po večini vsled majhnega prometa le životarijo, čeprav bi tujskemu prometu lahko znatno koristila. Sedaj so le v škodo lokalnemu gospodarstvu. Gostline kot na primer v Naklem, Trsteniku, Smledniku, Velesovem in drugod bi bilo treba vključiti v socialistični sektor; v docela kmetijskih predelih pa naj bi jih prevzelo v upravljanje KZ. Lokalna podjetja je potrebno utrditi in razširiti. Tako se je pokazala potreba po novih pekarnah v Predvoru, Železnikih itd.

V prodaji krompirja so se pojavile tendence, da nekateri kmetje ovirajo nakup vsled špekulativnih nagibov, ker hočejo s tem doseči višjo ceno. Ukrepi, storjeni za utrditev našega gospodarstva in znižanja cen, pa bodo te špekulacije preprečili in razočarali vse, ki se jih skušajo posluževati. Doslej so KZ in druga trg. podjetja odkupila 220 vagonov krompirja po ceni od 8 do 10 din, še posebej pa 17 vagonov semenskega krompirja. Pri plačilu dakov je še precej zaostanka. Vestno jih plačujejo v KLO Trata, Sv. Ana, Kotorju Dupljah, Zmincu, Bukovici in Železnikih medtem ko so v tem pogledu zelo malomarni v Cerkljah, Mayčičah, Brnikih, pa tudi drugod.

Lokalno gradbinstvo bo oživilo. V Kranju bo prišlo najbrž do združitve mestnega in okrajnega gradbenega podjetja, v Tržiču in Škofji Loki pa se bodo združila remontna in gradbena podjetja, da se po-

zivi grajenje. V vidu imajo zdaj 300 delavskih hiš po naših industrijskih sredишčih, in sicer s pomočjo investicijskega posojila. Že letos so ga izkoristili 5,370.000 din. Pri gradbincih, pa tudi pri drugih obrtnikih se pojavlja šušmarstvo, ki ga bo treba v kaj zatreći, ker je v veliko škodo našemu lokalnemu gospodarstvu.

Jesenska setev je v glavnem končana; posojanih je prav toliko ozimih žit, kakor doslej. V Kranju, Brnikih, Naklem in na Trati so očistili in razkužili 205.000 kg semenskega žita, s katerim je posejanih 1105 ha njiv, to je za 100 odstotkov več kot lani. Kmečke delovne zadruge, ki so lani prejeli od Semenarne holandski krompir, so ga letos prodale oz. ga še bodo prodale 400 ton, razen tega pa so ga še prihranile dovolj za seme in sicer za 100 ha njiv. Pri akcijah za zatiranje koloradskega hrošča je letos sodelovalo okroglo 55.000 ljudi.

Tovariš Babič je nato podrobno obrazložil važnost združitve manjših krajevnih ljudskih odborov z večjimi, ki bodo tako predstavljali močna gospodarska in kulturna središča na našem podeželju. Od sedanjih 50 KLO in 2 MLO predvideva no-

vi predlog le 25 občinskih ljudskih odborov in 2 MLO. Največji občinski ljudski odbori bodo na Trati, Senčurju in Cerkljah, ki bodo imeli cca po 4.000 prebivalcev, medtem ko bodo najmanjši v Davči, Lesah, na Jezerskem in Hotavljah, šteli manj kakor 1.000 prebivalcev.

(Nadaljevanje na drugi strani.)

Pred frontnimi volitvami v Kamniku

Na seji okrajnega odbora OF v Kamniku so pred nedavnim ugotovili, da so frontni aktivisti precej šablonsko opravljali svoje naloge. O novih gospodarskih ukrepih so enako govorili kmetu kakor delavec, dasi bi bilo potrebno na primer na vasi več besed o KDZ in KZ in koristih socialističnega gospodarstva na sploh ter o oblikah socialističnega gospodarstva, z ozirom na specifičnost kraja. Skratka: pri politični vzgoji so premalo upoštevali, kakšne ljudi imajo pred seboj.

Ugotovili so tudi, da se je treba tesno povezati z društvu in množičnimi organizacijami ter jim pri njihovem delu pomagati. Sedaj, v času izobraževalnih tečajev, naj bi Fronta prevzela predvsem mobilizacijsko vlogo.

Ker so na vidiku volitve v osnovne frontne odbore, so na seji razpravljali zlasti o tem. Za kandidate namernavajo predlagati res politično trdne in vsestransko razgledane ljudi. Volitve bodo združene z občinimi zbori frontnih organizacij in tu bodo starci odbori prikazali stanje frontne organizacije oziroma njene šibke in dobre strani, kar bo novemu odboru olajšalo delo.

Letošnje volitve v frontne odbore bodo združene s pripravami za volitve v občinske ljudske odbore. Tovariš Jakob Zen, predsednik OO OF je opozoril tudi na to, da je treba sedaj ljudem tolmačiti koristi komasacije KLO, kakor morajo sploh frontni aktivisti veskozi gledati, da bodo ljudje pravilno razumeli vsak nov ukrep naše oblasti.

Ker doslej vas še ni dosti prispevala za gradnjo Kulturnega doma v Trstu, bo delo frontnih aktivistov tudi v tej smeri pomembno.

Izvolili so še komisijo, ki naj bi pregledala frontne odbore in predlagala združitev tam, kjer se razdelitev ni obnesla, in ob koncu sklenili, da je treba poživiti Ljudske inšpekcije, katerih delo je pri novih gospodarskih ukrepih še bolj potrebno.

klimatskimi grelcemi — 1.317.950 din. Namesto 8 ur so delali tudi 16 do 24 ur, da bi bil zastoj predilnici čim manjši. Po mnenju švicarskega strokovnjaka, ki je v tem času montiral v „Inteksu“ 4 nove predilniške stroje, bi njihovi strokovnjaki prestavljal stroje nad 17 tisoč ur, medtem ko so jih domači monterji s pomočjo predilniških mojstrov, preddelavcev in delavcev, prestavili v 25 dneh.

Tkalke, ki že od jeseni 1949 delajo za drugo petletko.

med tekstilnimi tovarnami v Sloveniji četrto, ki je izpolnilo svoj petletni proizvodni in finančni plan.

Ze lani do decembra je petnajst delavcev

Mar ni to dokaz socialistične zavesti naših zadružnikov?

V članku „Ob prehodu na novi sistem — še večja odgovornost trgovine“, objavljenem v nedeljski številki Slov. poročevalca, beremo, da so državna posestva in kmečke delovne zadruge začele zadnjih čas zlasti v intervenciji pri krompirju precej popuščati in celo blago zadrževati, ker čakajo na višje cene.

Ta očitek vsekakor ni umesten za zadruge kranjskega okraja, ki so preko svojega trgovskega podjetja pri Zadružnem skladu, doslej odprodale od predvidenih 169 vagonov že 134 vagonov krompirja. Od tega samo v mesecu oktobru 49 vagonov.

Poglejmo, komu vse so dobavile krompir! Jesenski kovinarji odnosno potrošniki so ga dobili od kranjskih zadružnikov 169 ton, graditelji hidrocentrale Moste - Žirovica 25 ton, potrošniki na Bledu 13 ton, tudi slavnih kroparskih kovačev zadružniki niso pozabili: dali so jim 25 ton krompirja, Tržičani so ga prejeli 22 ton, kranjski potrošniki 99 ton, ljubljanski 42 ton, JA 18 ton, žirovski čevljariji 35 ton, škofješke ustanove in potrošniki 41 ton, zdravilišče Golnik 15 ton; celo trboveljski ruderji so ga nekaj dobili.

Posebno pohvalo zaslubi kmečka delovna zadruga na Jezerskem, ki se je obvezala, čeprav je v poljedelskem pogledu pasivna,

da bo oskrbel s krompirjem vse sindikalne počitniške domove v svojem kraju.

Krompir so zadruge prodale po rednih tržnih cenah 8—10 din za kg, razen zgodnjega krompirja, pri čigar prodaji pa so močno vplivale na znižanje cene. Z njihovo intervencijo je na primer na Jesenice padla cena zgodnjemu krompirju v enem dnevu od 40 na 23 din.

Kmečke delovne zadruge so razen tega oddale cca 30 vagonov prvovrstnega semenskega krompirja Semenarni Slovenije. Niso pa še prenehale z dovozom, tako da bodo svoj plan — 40 vagonov — nedvomno izpolnile. Za semenski krompir so prejeli zadružniki že lepe vsote, saj jim ga Semenarna plačevala po 12 din za kg in jim dodala še 3—6 din premije, poleg 15% v bonih. Od vseh 20 zadrug v okraju je le ena prodala krompir po nekoliko višji ceni in to brez vednosti Zadružnega skладa.

Kot protišlugu za tako visoko socialistično zavest, bodo zadruge, ki jim manjka žita, prejeli od Svetega za blagovni pravet več vagonov pšenice po nižji ceni.

Upajmo, da bo dobremu zgledu zadružnikov sledil tudi privatni sektor in oskrbel naše industrijske centre z viški krompirja — in to po zmernih cenah, ki se jim sedaj še marsikdo zoperstavlja.

V GODIČU IN MORAVČAH BODO UREDILI SADNI DREVESNICI

Že dve leti se v vseh kamniškega okraja govorji, da bi bilo dobro zamenjati staro sadno drevje z novim in zato urediti sadne drevesnice. Na letnih zborih kmečkih zadrug so skoraj povsod sklenili, da jih ustanovijo. Vendar je vse doslej ostalo le pri sklepih. Prvi, ki se resno pripravlja na ureditev drevesnic, so v Godiču in Moravčah. V Godiču jo bodo imeli na bivši ekonomiji LIP, v Moravčah pa na zadružni ekonomiji. Obema zadrugama bosta z nasveti in praktičnimi navodili pomagala tamkajšnja šolska upravitelja. Drevesnice bodo kmalu uredili tudi drugod.

Seveda sta zadnje leto doprinela svoj delež k uspehom tudi delavski svet in upravni odbor, ki sta na sestankih zmeraj pretresala proizvodna vprašanja in v tem pogledu pravilno usmerjala delo vsega kolektiva.

Najboljši v IV. mesecu tekmovanja za 10-letnico JA

Vedno večji uspehi v tekmovanju potrjujejo ne samo veliko prizadevnost v izpoljevanju vsakodnevnih proizvodnih nalog, ampak tudi zelo veliko zanimanje za naloge izvenarmadne vzgoje, ki ji to tekmovanje posveča največjo pozornost.

V četrtem mesecu je v prvi skupini tekmovalcev v republiškem merilu zasluženo zmagalo podjetje „Kamnik“, ki bo za ta uspeh prijelo prehodno nagrado — puško. Na tretjem mestu pa je tovarna „Sava“, ki bo tudi v končnem vrstnem redu nedvomno na vrhu lestvice najboljših delovnih kolektivov v Sloveniji.

V skupini društev in organizacij pa so bili med drugimi pohvaljeni tudi gasilska organizacija v Kranju, strelska družina z Visokega, smučarski klub na Jezerskem, Telovadno društvo Tržič in oba kranjska okrajna odbora.

„Inteks“ se je prehitel

Pravzaprav ni nikogar presenetilo, da je „Inteks“ predčasno izpolnil petletko. Vsa leta doslej smo bili tega navajeni. In prav temu se ima sedaj podjetje zahvaliti, da je

izpolnilo petletko — po večini so bile to tkalke. Doslej je število „petletnikov“ naraslo že na 118; v predilnici jih je 30, v tkalnici 75, v apreturi pa 13. Dasi so na papirju te številke neznavne, je njih vsebina bogata: sestavlja jih spremnost, pridnost, pozrtvovalnost in vestnost. Koliko naspozna Vero Štempiharjevo, 24 kratno udarne, ki je lani 1. decembra izpolnila petletko? Ali Maro Jančičeve, čistilko blaga — 22 kratno udarne, ali Manco Rehbergarjevo, previjalko — 21 kratno udarne, pa Pavlo Brglezovo, ki je lani v drugem polletju dobila naslov najboljše tkalke v Jugoslaviji? Se lepo število zelo prizadevnih bi lahko navedli.

Ves kolektiv pa je večal produktivnost z brigadnimi tekmovanji. V prvi polovici preteklega leta je na primer Jurišna brigada v tkalnici dobila celo naziv najboljše brigade v državi ter naslov najboljše tkalke brigade II. kategorije v Sloveniji. Vrsti odlikovanj, oziroma priznanj, ki so si jih skozi vse leta priborile tkalke, pa se pridružujejo še uspehi predilcev, dasi so se moraliti boriti z velikimi težavami. Stalno menjavanje surovin in pogosti bolezenski izostanki so uspehe zavirali, kljub temu pa je brigada Francke Osel med 26 tekmajočimi predilniškimi brigadami v Sloveniji lani, zasedla I. mesto. V opredeljene naloge nimajo možnosti za tekmovanje po brigadnem sistemu, ker je delo v oddelkih zelo različno, vendar so tudi tu vsi skrbeli za kvaliteto in pri delu hiteli. Tekmovalni polet vseskozi ni vpadel, in kar je posebno razveseljivo, 42% najboljših tekmovalev je mladincev.

K predčasnemu izpolnitvi petletke pa so veliko pripomogli tudi racionalizatorji, ki so prihranili podjetju 799.845 din, monterji pa z naglo prestavljivijo strojev v novo, najmodernejšo predilnico z vsemi potrebnimi

Francka Vodopivec — med prvimi prva

In kakšne so racionalizacije v prvi petletki? Ivan Bogataj in Stanko Šemrov sta preuredila odvajjalno cev pri ventilatorju v predilnici, in tako onemogočila, da bi s smetmi in prahom uhajali tudi bombažni kosmiči. Ing. Franc Smolnik je skonstruiral ogrevalni aparat za vodo, tehnični vodja tovarne Miran Novak in Miro Ravnikar sta rekonstruirala transportno verigo, Franc Kolman pa je izvedel kondenzatorje na grobih flayerjih. Vsem naštetim so racionalizacije priznane, je pa še nekaj takih primarov, ki so še v pretresu.

Seveda sta zadnje leto doprinela svoj delež k uspehom tudi delavski svet in upravni odbor, ki sta na sestankih zmeraj pretresala proizvodna vprašanja in v tem pogledu pravilno usmerjala delo vsega kolektiva.

Vsi delajo, samo fronta se ne razživi

Ko stopamo v zimsko sezono, oživljajo domala vsi prostori škojeloških društvev in organizacij. Mestni odbor AFŽ je že sedaj skupaj z mestnim svetom Zveze pionirjev pokrenil vse potrebno za čimbolj uspešno izvedbo Novoletne jelke. Priprave za organizacijo materialnih in finančnih sredstev so v polnem teku. Planinsko društvo že pridno ureja notranjost svoje nove planinske postojanke na Lubniku, člani Telovadnega društva pa se vse bolj intenzivno oklepajo telovadnice, kjer se redno in v velikem številu telesno vzgajajo.

Le delo frontnih organizacij v Škofiji Loka še ni krenilo z mrtve točke. Izjemno dela samo II. kvart, ki je v četrtek 25. oktobra uspešno izvedel množični sestanek. Nabito polna dvorana v šoli potrjuje, da se članstvo zaveda svojih dolžnosti do Fronte, in da se zanima za današnjo družbeno problematiko, če jih kdo prav pritegne. To potrjuje tudi živahnna diskusija

DOGODKI DOMA

Pri Vuhredu, v najožji dolini reke Drave bodo zgradili novo — tretjo elektrarno v gornjem toku Drave pri nas. Gradnja nove elektrarne — stala bo med elektrarno Vuženica, ki je še v gradnji in elektrarno Fala — bo trajalo več let. Po svoji zmogljivosti bo hidrocentrala Vuhred enaka hidrocentrali Mariborski otok.

V Beogradu je senat Okrožnega sodišča obsodil 14 sovjetskih vojunov — ing. Branika Putnika na smrt z ustrelitvijo, druge pa od 3 let strogega zapora do dosmrtnje ječe.

Reška rafinerija nafta je letos izvozila v tujino znatne količine svojih proizvodov. Plan izvoza je letos celo nekoliko presezen. Za proizvode reške rafinerije se zanimajo Nemčija, Avstrija, Italija in Finska.

Nylon nogavice je začela izdelovati tovarna nogavic v Savljah pri Ljubljani. Po neštetih poizkusih z izdelavo in barvanjem je kolektivu le uspelo izdelati takšne nylon nogavice, kakršne si naše ženske želijo. Ce bodo dobili obljubljeno prejo, bo domaćih nylon nogavic kmalu dovolj.

Novo tovarno aluminijevih izdelkov, dva krat večjo od tovarne „Rado Končar“, gradijo v Sibeniku. Še v juliju so stale na velikem gradbišču le barake in nekaj zaboljev z orodjem, zdaj pa so že betonirali temelje obrata za elektrolizo ter zgradili del valjarne in več stranskih poslopij.

V Bitolju grade veliko tovarno usnja, ki bo predelovala surove kože drobnice. Tovarno hočejo dovršiti že prihodnje leto, zato bodo z gradnjo nadaljevali tudi pozimi. Za delo v prihodnjem letu je 30 milijonov dinarjev kredita.

Pred dnevi so v Osijeku na slovesen način izročili svojemu namenu prvo jugoslovansko tovarno mleka v prahu. Obrat bo v poletni sezoni dnevno predelal 45.000 litrov mleka; 30.000 litrov v prahu, 15.000 litrov pa ga bo kondenziral. Novo tovarno bo preskrboval z mlekom predvsem agroindustrijski kombinat Belje.

Letošnji pridelek smokev v Dalmaciji, zlasti dobro so obrodile v okolici Trogira, računajo na 650—700 wagonov. Precej so jih prodali svežih, posušenih pa okrog 100 wagonov.

V Vojvodini je letos vstopilo v kmečke delovne zadruge že 5.500 kmečkih gospodarstev. Sedaj je v avtonomni pokrajini Vojvodini v 730 delovnih zadrugah 116.000 kmečkih gospodarstev.

Kranjski osmošolci na ekskurziji po Jugoslaviji

V začetku oktobra smo odšli kranjski osmošolci na desetdnevno ekskurzijo po Jugoslaviji. Ravnateljstvo I. gimnazije je organiziralo potovanje, da pred odhodom na visoke šole pobliže spoznamo našo širošo domovino in njeno socialistično graditev, da si sami ogledamo plodove večletnih naporov naših delovnih ljudi, to veliko in pošteno delo. Ekskurzije, ki je bila obvezna za vse osmošolce, sta se udeležila razrednika prof. Sonja Strletova in prof. Milan Potokar ter ravnatelj prof. Miha Mohor.

Drugega oktobra smo med živahnim kramljanjem v jutranjem vlaku z veseljem pogledovali skozi okna. Jasno jutranje nebo nam je obetalo krasen dan. V Ljubljani smo dobili svoj vagon, rezerviran za nas vse do Sarajeva. Vožnja skozi Zasavje je bila čudovita. Sava — v soncu srebrna cesta, nas je spremljala skoraj vso pot. Ob dobrji volji nam je dan brž minil in bila je že trdna tema, ko smo prispleli v Zagreb. Do odhoda Sarajevecana je bilo še nekaj ur, dovolj, da smo si lahko ogledali glavno mesto bratske republike v svetu luči.

Pozno ponoči smo odpotovali proti Sarajevu. Sonce nas je prebudilo šele na novi

po političnem in gospodarskem referatu. Frontovec so se zanimali za svetovno politične probleme in za domačo problematiko, posebno v zvezi z novim finančnim sistemom. Prav lepo so rešili vprašanje hišnih zaupnikov.

Kvartnemu odboru bi priporočali, da se bolj poživi stik s člani, ker bo le na ta način delo uspešno.

Tovarna „Kamnik“ prva v septemborskem tekmovanju

Glavni odbor Zveze borcev Slovenije je proglašil v septembri kot republiškega zmagovalca I. skupine v tekmovanju za 10. obletnico JA delovni kolektiv podjetja „Kamnik“ v Kamniku.

Pa si oglejmo kako in s kakšnim delom so si priborili to lepo zmago!

Konec septembra so v podjetju „Kamnik“ uspešno zaključili tečaj za člane Protiletalske zaščite. Tečajniki so svoje znanje praktično dokazali na veliki, uspeli vaji, skupno z gojenci Predvojaške vzgoje. V enote Protiletalske zaščite so poleg mladine vključili tudi precej starejših delavcev in delavk, ki s svojimi izkušnjami iz prve in druge svetovne vojne mladini precej pomagajo. Z navodili in nasveti pa pomaga enotam tudi upravnemu odboru sindikalne podružnice, ki redno skrbi za njihovo delo.

Vaje protiletalske zaščite jemljejo vsekozi resno. Svoje znanje so ekipe preizkusile tudi pred strokovno komisijo, ki jih je odlično ocenila.

Gojenci Predvojaške vzgoje so kot vojaška enota branili podjetje pred „sovražnikom“. Večim in iznajdljivim mladincem je to prav dobro uspelo. Pri fizkulturni se urijo v prostem teku, v teku čez zapreke, metu bombe na določeno mesto, skoku v daljino, priedili pa so tudi kolosalno tekmo in patrolni pohod v bojni opremi.

V slovo od mladincev, ki so šli služiti vojaški rok, so priedili skupen izlet v partizanske kraje. Medsebojno tovarištvo se je s tem še poglobilo. Mladinci so ob tej priliki obljubili, da bodo čuvati v enotah naše vojske ugled svojega kolektiva.

Iz razprave na zasedanju OLO Kranj-okolica

(Nadaljevanje s 1. strani.)

Razprava, ki je bila dokaj živa, posebno glede vprašanja združitve KLO v nove občinske ljudske odbore, je pokazala ozkorščnost nekaterih starih odborov, ki zahlevajo samostojnost, čeprav nimajo zato tehnih in trdnih razlogov. Nekje pa se ljudje upravičeno boje spojiti sosedji, ker tam slabo gospodarijo. Tako pravijo za do sedanji KLO Cerkle, da ga upravlja „držinska kasta“, ki je zatajila 40 ha zemlje in podobno. Takšne odbornike pa se lahko z novimi volitvami odstavi. V nadaljnji diskusiji je zastopnik KLO Leše povedal, da so pri njih storili ljudje vse, da bi prišli do električne. Manjka jim je transformator. Apeliral je na OLO, da jim pomaga. Zeleli bi, da bi bila vas elektrificirana na vsej Jugoslaviji — 29. november.

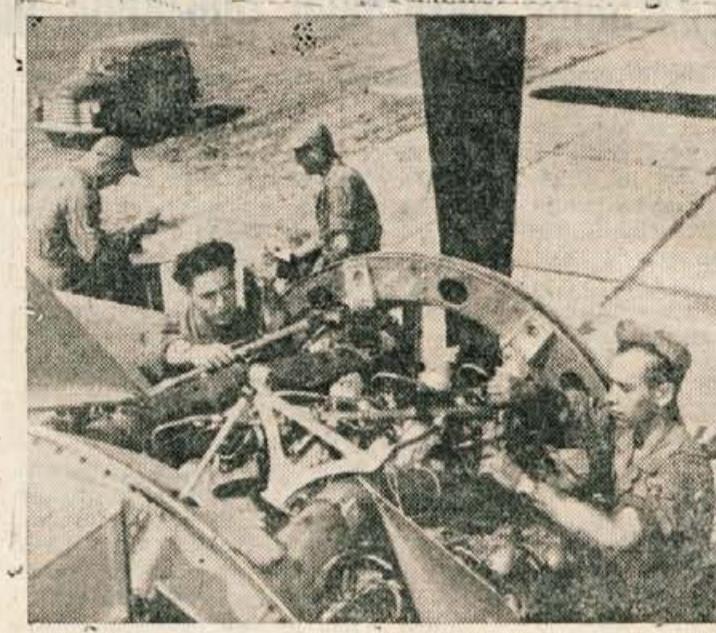
Ob koncu je skupščina sprejela odločbo o spojivju mestnega podjetja „Roleta“ in „Okrajnega mizarskega podjetja“ v eno, pod

V zadnjih dneh po svetu

Zadnji teden je bil v mednarodnem političnem življenju zelo buren. V ospredju so bile predvsem volitve v angleški parlament. Tri dni pred volitvami je ves svet napeto pričakoval, kdo bo odslej vodil državno krmilo, Attles ali Churchill? Tako priprave kakor volitve so potekale s pravo angleško mirnostjo. Kljub velikim notranjim težavam, pa niso voditelji angleškega javnega življenja še nikoli tako govorili o zunanjih politiki, kakor pred temi volitvami. To je razumljivo, saj so se postojanke angleškega imperija v temeljih zamajale na najobčutljivejši točki, na Bližnjem in Srednjem vzhodu. Vsled vsega tega je svetovna javnost tako napeto pri-

nanji politiki bo kaj napeto, saj je znano, da je W. Churchill sodeloval skoraj v vseh vojnah, ki jih je vodila Anglia, od preloma med 19. in 20. stoletjem do sedaj. Gre namreč za vprašanje, ali bo ostarelemu in trdrovratnemu toryjevcu uspelo zavreti naravnih preces zatona nekdaj močnega britanskega imperija, ali pa se bo prav tu ta močnec — pošteno ušel.

V sporu z Anglijo je Egipt pripravljen na pogajanja še po umiku vseh angleških čet z njihovega teritorija, kamor pa Anglia prav v zadnjem času pošilja močne okrepitev, da zaščiti Suez. Tudi perzijska zadeva še vedno straši, ker Teheran ni pripravljen na nobeno popuščanje.

Pred poletom letče trdnjave mehaniki zadnji pregledujejo motor

čakovala izid volitev. Vodja toryjevcov, Churchill, je pred volitvami objavljil politiko „trde roke“. Danes se marsikdo zaskrbljeno sprašuje, kakšna bo ta politika. Churchillova zmaga s 26 mandati večine nad laburisti, ga je spravila zopet na čelo Anglike, kljub njegovim 76 letom. Z napovedjo, da bo konservativna vlada preklicala zakon o nacionalizaciji industrije železa in jekla, bo doma naletela vsekakor na veliki odpor tiste močne sile, ki jo imajo laburisti, to je sindikat. Tudi v zu-

Pred bližnjim zasedanjem OZN, ki se bo začelo 6. nov. v Parizu, je Moskva zopet sprožila svojo znano „mirovno“ ofenzivo. Odpislala je noto ZDA, v kateri predlaga, naj bi se obe vlad zavzeli za prekinitev vojne na Koreji in začeli razgovore, ki bi ublažili sovjetsko-ameriška nasprotstva. S te strani je tudi prišel namig, da so severnokorejski delegati sprožili nov predlog na pogajanjih v Pan Mun Jonu, kjer so predložili ustanovitev neutralne cone, ki bi se raztezala 20 km južno od sedanja bojne črte. Predlog pomeni močno popuščanje od prejšnjega njihovega stališča, ko so zahtevali demarkacijsko črto na 38 sporedniku. Ko se delegati obeh vojsk mirno pogajajo za svoj prestiž, pa trajajo ostri boji še naprej.

Kakor vidimo, obstajajo trenutno tri nevarna žarišča za nove spopade. To so: Koreja, Perzija in Egipt, toda upanje je, da bo zmagal zdrav razum državnikov in da bo končno prišlo do zboljšanja odnosov. Zato je imel prav Trygve Lie, ko je nedavno izjavil, da bo bližnje zasedanje OZN „najvažnejše v zgodovini Združenih narodov“.

v Krtini pa je že nad 30 prijav. Tečaje pa srujejo tudi drugod. Zadružnice so na konferenci izrazile željo, naj bi v glavnih okrajnih centrih organizirali tečaje za prvo pomoč domačim živalim. Rade bi tudi, da bi se njihovi otroci na osnovni šoli čimveč naučili o sadjarstvu, živinoreji in kmetijstvu. Za predsednico sekcijske žena-zadružnic pri OZKZ Kamnik so izvolili tov. Ivico Paj iz KZZ Černele, za sekretarko pa tov. Anico Ivec iz Križa pri Komendi.

Bosne. Presenetila nas je postaja, ki je še v delu, a bo najlepša in najmodernejsa v naši državi.

Prvi vtisi iz Sarajeva so bili globoki — no go se nam globoko pogrezate v mehko blato. Cesta pred postajo namreč še ni dokončana, zato je v dežju vsa blatna, ob lepem vremenu pa se dvigajo za vozili oblaki prahu.

Nastanili smo se v dveh dokaj čednih hotelih. Komaj smo odložili prtljago, smo si že ogledovali zanimivosti tega napol orientalskega mesta: med drugim Principov most, kjer je leta 1914. srbski študent Gavrilo Princip napravil atentat na avstrijskega prestolonaslednika in njegovo ženo, eksotično, edino na Balkanu v arabskem slogu grajeno stavbo — mestno hišo, ki so jo sedaj preuredili v biblioteko. Privlačila nas je tudi stara turška četrta s turškimi trgovinami, kjer prodajajo vse mogoče orientalske predmete. Izreden dogodek pa je bil za nas, ko smo bosih nog prestopili prag najlepše izmed 79 sarajevskih muslimanskih cerkev — begove džamije. Star vratar, ki nas je peljal v ta Alahov hram, je rad ugodil našim radovnim vprašanjem.

(Konec prihodnjih.)

pokrival: od belih šiptarskih čepic, modrih baret in pisanih rut do rdečih fesov, šajkač, titovk in klobukov. Ob progri stoji več belih barak z lepo urejenimi telovadisci, prostorom za odbojko in nogomet — dom graditeljev III. mlađinske proge, ki bo povezovala Doboj z Banja Luko.

Nadaljevali smo potovanje. Pokrajina je postajala čedalje bolj slikovita. Številni grički, podobni Škojeloškemu hribovju. Na ravnini, za vrbami in jelšami se je leno vila široka Bosna. Sicer bistra reka, je bila onega jutra vsa kalna, ilovnata in rjava. Srečavali smo številne splavarje, ki so splavljali les iz bosanskih gozdov proti Beogradu. Tu pa tam je stal ob bregu razpadajoč milin, njegovo leseno kolo se je lenobno sušalo. Po poti jo je mahal star možakar s svojim težko otvorjenim osličem, z obsežnimi pašnikov pašnikov pa so nam med velikimi čredami govorili mahali pastirji in pastrice.

Vlak je hlastal kilometre in kmalu smo zagledali pred seboj staro mesto Doboj. Poleg slokih minaretov, ki spominjajo na orient, kipe v zrak mogočni tovarniški dimniki... Na Dobojski postaji, kjer smo čakali na vlak iz Tuzle, je vrelo ljudi. Pisana oblačila, posebno mahedrave ženske dimije in ozke moške hlače z nabranim punkeljem na zadnjici, so močno pritegnovale naše poglede. In kakšno bogastvo

večja in manjša naselja. Včasih smo se ustavili, več postaj pa smo pustili za seboj. Pri Lašvi smo se srečali z ozkotirnim vlakom, ki pelje v Jajce. Marsikdo med nami ga dotlej še ni videl. Še nekaj ur vožnje, in že smo bili v Sarajevu, srcu

Trije občni zbori kulturnih društev v Tržiču

V mesecu oktobru se kulturna dejavnost v Tržiču na zunaj ni odražala v nobenem večjem dogodku. Pač pa so na občnih zborih polagali obračune dela v pretekli sezoni in napravili načrte za novo sezono. Siroko javnost zadeva v prvi vrsti občni zbor SKUD „Ivan Cankar“. Iz poročil vodilj se je bilo razvidno, da jim v preteklem letu ni uspelo napraviti toliko kot prejšnja leta. Ovirale so jih mnoge objektivne težave, kot n. pr. pomanjkanje prostora, finančnih sredstev, pa tudi včasih premajhna društvena zavest v članstvu. Vendar je treba priznati, da so prav kulturni delavci Tržiča n. pr. deseto obletnico OF proslavili tako kot malokje. Občni zbor, ki bi se ga sicer moral udeležiti mnogo več za kulturno delo zainteresiranih ljudi, je vendar prinesel precej pozitivnih zaključkov in smemo upati, da bo novi, nekoliko razširjeni odbor delal v letosnjem letu ob pomoči članstva dokaj uspešneje, kot v preteklem letu.

Ožji krog, to je zgolj profesorje, učitelje in vzgojitelje Tržiča in okolice pa zadeva predvsem občni zbor Kluba prosvetnih delavcev, ki je s tem stopil v drugo leto svojega obstoja. Občni zbor je pokazal, da je klub postal prosvetnim delavcem še večja življenska potreba, ker jih po reorganizaciji Sindikata prosvet. delavcev njihova strokovna društva ne povezujejo več tako močno. Klub bo še v večji meri kot doslej zbiral svoje člane k diskusi-

„Oljnica, korenovke, predivnice in hmelj“

Pol stoletja je že minilo, odkar je izšla knjiga, ki je obravnavala vse naše poljske rastline (Rohrman: „Posebno poljedelstvo“). Po vojni so izšle tri knjige, ki opisujejo posamezne kulture (ing. Sadar: „Naše žito“ in „Stročnice“, ing. Repanšek: „Krompir“), najnovješja knjiga ing. Sadarja pa obravnavata vse ostale poljske rastline na naših tleh, kakor jih označuje naslov. V prijetnem slogu nam opisuje avtor knjige „Oljnica, korenovke, predivnice in hmelj“ vsak posamezno rastlino od njenega izvora do njene uporabnosti in daje praktične navrete glede vzgoje. Odličen svetovalec bo knjiga tistim, ki bi radi pridelovali rastline, kakrsnih doslej niso (repico, lan, konoplj, tobak itd.), hvaležno branje pa bo za vsakogar, ki se ukvarja s kmetijstvom ali ga to vsaj zanima. Še posebej bo knjiga zaradi svoje strokovne dognanosti primerna za študij na naših kmetijskih učiliščih od tečajev in nižjih šol do fakultete.

Delo je izšlo v založbi „Kmečke knjige“ v nakladi 4000 izvodov, je ilustrirano in obsegata 356 strani. Cena broširani knjigi je 240.— din, vezani v polplatno 294.— din.

Zanimivosti

Pred desetimi meseci se je vpisala v Ameriki na univerzo 14 letna Dunajčanka, Gertrude Heller, hči prizanega matematika, ki je pred nedavnim prišel tja.

Dr. Lewis, šef matematične fakultete, je izjavil o Gertrudi, da je tako odgovarjala na vprašanja, kakor študentje z višjo izobrazbo. Dejal je, da na podoben primer v vsem svojem življenju še ni naletel.

Gertrude se je seznanjala z višjo matematiko že z 11 leti. Predvsem je posegala po knjigah, ki jih je spisala njen oče.

Na Skotskem so začeli izdelovati iz ameriških lešnikov novo vlakno, arđil. Strokovnjaki so mnenja, da bo novi proizvod v marsičem vplival na nadaljnji razvoj britanske tekstilne industrije. Arđil je precej cenejši od volne, ki ji je zelo podoben. Že mešanje arđila z volno ba znatno zmanjšalo sedaj visoke proizvodne stroške toplega blaga.

Francoski generalni štab je nedavno naznani iznajdbo novega „tajnega orožja“. So to zavojski, po velikosti enaki cigaretnim in vsebujejo vino v prahu. Zmešan z vodo, v sorazmerju 1:5, je menda prah enavreden vsakemu naravnemu vinu.

Modrosti

Laž je najcenejši nadomestek za pravo domišljijo.

Delo ne zagreni življenja, pač pa ga zagreni brezdelje.

Samomorilec je toliko pogumen, da je strahopet.

sijam o šolskih in splošnih pedagoških vprašanjih, pa tudi posredoval predavanja iz raznih drugih znanstvenih strok ter s področja umetnosti. Namen pa ima gojiti tudi družabnost.

Vzgoji tržičke dijaške mladine je posvečeno dijaško kulturno umetniško društvo „Nove Pisanice“. Pretekli teden je imelo tudi to društvo svoj drugi letni občni zbor, na katerem so dijaki sklenili obnoviti delo v svojem društvu in izbrali nov odbor. Želimo jih v novem šolskem letu čim več uspeha pri delu!

R. J.

SKUD »TONE ŠIFRER«

SKUD „Tone Šifrer“ v Škofji Loki je 24. oktobra na rednem letnem občnem zboru podal obračun svojega dela v preteklem poslovnem letu in v grobih obrisih nakazal perspektive za prihodnje leto. Občnega zabora se je udeležilo le okoli 70 članov, kar ponovno potrjuje, da mnogi še nimajo čuta odgovornosti do društva in se ne zavedajo, da delo v SKUD ni samo naloga odbora, ampak vseh članov.

Iz poročil je razvidno, da ima društvo 6 sekocij, od katerih je bila v preteklem letu najbolj delavna in najmočnejša gledališka sekacija. Na oder je postavila 3 del, ki jih je uprizorila 43 krat. Za obnovo odra in nabavo inventarja so porabili v tem letu 282.326 din.

Zbor je ugotovil še, da so polagali na razvoj posameznih sekocij premalo pažnje. Zato je tudi glasbena sekacija imela le 8 nastopov, pevska pa je vse leto životarila. Vedno bolj se kaže potreba po pomladitvi pevskega zabora.

Knjižnica je med letom dobila nove prostore in delno nov inventar. Ker je predvidena ponovna selitev v prostore Doma ZB so nameč nabavo inventarja do nadaljnega ustavili. V tekmovaju za 10. letnico ustanovitve OF je prejela knjižnica od IO LPS posebno priznanje in nagrado, ker je dvignila število izposojevalcev za 100 odstotkov.

Občni zbor je v imenu okrajnega odbora LPS pozdravil njegov predsednik, Dušan Bavdek. V jedrnih besedah je podal nekaj smernic za bodoče delo. Predvsem je

USTANOVNI OBČNI ZBOR „DRUŠTVA STROJNIKOV, STROJEVODIJ IN KURJAČEV“ PODODBORA KRAJN

V nedeljo 28. oktobra je bil v stranski dvorani Sindikalnega doma v Kranju ustanovni občni zbor „Društva strojnikov, strojevodij in kurjačev“, pododbora Kranj. Občni zbor je otvoril tov. Franc Stanovšek, strojni tehnik pri Toplovodu, tov. Bruno Skrabelj, delovni predsednik pa je nato

orisal delo društva strojnikov, strojevodij in kurjačev v stari Jugoslaviji ter puodaril pomen in namen tega društva v socialistični Jugoslaviji. Glavna njegova naloga je sedaj vzgoja kadrov v tej stroki, prav zato tudi društvo ne bo delalo izven sindikalne organizacije.

Po referatu so se vsi navzoči včlanili in nato izvolili 9-članski upravni in 3-članski nadzorni odbor.

Uspeli strokovni tečaji v Kamniku

preglavici vprašanja o naši ljudski ustavi in zakonodaji.

Letošnji tromesečni tečaj finančne stroke v Kamniku je obiskovalo 60 tečajnikov, z uspehom pa dokončalo 54. V treh tečajih za gospodarske pomočnike je bilo 70 tečajnikov, strokovni izpit jih je od teh položilo doslej 60. Prav tako je uspel tromesečni tečaj za komercialiste; absolviralo ga je 24 obiskovalcev. Od 40 tečajnikov administrativne stroke jih je po enomesecnem učenju 37 opravilo izpit. Strokovno kvalifikacijo pa ima tudi 15 tečajnikov — statističnih manipulantov.

Sedaj obiskuje tromesečni tečaj za nižje upravne referente 20 tečajnikov, ki bodo polagali izpite v novembру. Oba zadnja meseca v letu pa bodo polagali izpite nižji planerji, ki imajo sedaj dvakrat tedensko seminar na okrajnem ljudskem odoru.

Skupno je strokovne izpite opravilo že 206 uslužbencev kamniškega OLO.

GREV

Tam, kjer sonce zahaja ...

Stvar je začela postajati vroča. Rock je zbral vse sile, čeprav mu je bilo jasno, da med tem fantom in njim ne bo možno sožitje.

„Ali bi bili tako ljubezni in mi povedali, če je kdo od drugih Prestonovih gospodov doma?“

Ta Rockova trdrovratnost je strašno ujezila Asha — toda tega ni pokazal. Kakor se ni znal oblvdati v piganosti, se je krepko držal na vajetih, ko je bil trezen.

„Prav — če res hočete vedeti“, je dejal. „Vseh trinajst ljudi je doma in jaz govorim v imenu vseh, ko vas zdajje prosim, da se poberete po cesti naprej.“

„Zakaj ste tako nevljudni? Saj se ne poznavate — torej vas nikakor nisem mogel užaliti!“

Ash ni odgovoril ničesar, le nepotrpežljivo je zamahnil z roko.

„Prav — storite, kar hočete“, je nepriznano odgovoril Rock, ki je bil že na koncu s svojo močjo nad sabo. „Bom kar sam pogledal, če so tudi ostali člani vaše družine tako pobalinski do tuje, kot ste vi.“

S temi besedami se je pognal s sedla. K sreči pa so se prav v tem trenutku zasihišali težki koraki po pesku in globok prijeten glas:

„Hej, Ash — s kom pa se pogajaš tako dolgo?“

Kot blisk se je Ash obrnil na pragu in skočil nazaj v hišo, za sabo pa je ves razburjen zaloputnil vrata. Rock se je obrnil k možu, katerega prihod mu je bil v veliko olajšanje. Mož je bil velik in močan — in ne samo njegova obleka, temveč prav vse je glasno govorilo, da je pravi farmar. Na prvi pogled je Rock videl, da je to oče Thee in Rangea Prestona, medtem ko ni bil Ashu prav v ničemer podoben. Nekako petdeset let mu je moral biti. Njegov obraz je bil brez gub in še kar lep, čeprav so ga rezale ostre poteze. Mogočna, v naprej potisnjena brada in polne ustnice pa so mu dajale nekaj razumnega, samozavestnega.

Delo ljudske univerze v Škofji Loki bo letos najplodnejše

Pripravljalni odbor, ki ga sestavljajo prosvetni in drugi kulturni delavci v Škofji Loki, si je zadal sicer težko, toda hvalno nalogu, uvesti 14 dnevna predavanja, ki naj bodo kvalitetna in privlačna. Delovni načrt je že izgotovljen in LU se bo prvič predstavila ljudstvu 8. novembra s predavanjem dr. Savnika iz Ljubljane, o svojem potovanju po Švici. Zanimivost teme bo tem večja, ker bo pripovedovanje ponazorjeno s sklopčnimi slikami. LU bo

izvedla še anketo, da spozna želje poslušalcev in jih v naslednjih predavanjih tudi upoštevá.

KNJIŽNICA V NAKLEM BO DOBILA PRIMERNEJŠI PROSTOR

Dokler je vodil knjižnico v Naklem še tov. Poljsák, je bilo vse v redu, dasi smo si sposojali knjige v glavnem le dijaki. Po njegovem odhodu pa je prevzela vodstvo knjižničarka, ki pa ni točno prihajala v ustanovo — morda prav zato, ker je njen prostor neprizeten in neprimeren.

Na občnem zboru KUD Dobrava pa je članstvo sklenilo, da bodo knjižnico zapalili drugemu, dobili primernejši prostor v pritičju stavbe KLO. Naklo in uredili tudi čitalnico z radioaparatom. Upajmo, da bo imela odslej knjižnica večje uspehe.

„Varujmo se nezgod pri kmetijskem delu“

To je naslov knjige, ki je izšla te dni v založbi „Kmečke knjige“. Napisal jo je znani pisec podobnih razprav, Tone Banjan. Knjiga je napisana poljudno in pregledno urejena. V njej bo našel kmetovalec nasvete, kako naj ravna z različnim orodjem od motike in lestve do pluga, s kmetijskimi stroji in električnimi napravami, kako naj oskrbuje živilo in kaj naj ukrene, če se pripeti nesreča. Besedilo v knjigi ponazorjuje mnogo slik. Delo obsegata 92 strani, izšlo je v nakladi 4.000 izvodov, stane pa 89 din.

Uspeli strokovni tečaji v Kamniku

preglavici vprašanja o naši ljudski ustavi in zakonodaji.

Letošnji tromesečni tečaj finančne stroke v Kamniku je obiskovalo 60 tečajnikov, z uspehom pa dokončalo 54. V treh tečajih za gospodarske pomočnike je bilo 70 tečajnikov, strokovni izpit jih je od teh položilo doslej 60. Prav tako je uspel tromesečni tečaj za komercialiste; absolviralo ga je 24 obiskovalcev. Od 40 tečajnikov administrativne stroke jih je po enomesecnem učenju 37 opravilo izpit. Strokovno kvalifikacijo pa ima tudi 15 tečajnikov — statističnih manipulantov.

Sedaj obiskuje tromesečni tečaj za nižje upravne referente 20 tečajnikov, ki bodo polagali izpite v novemburu. Oba zadnja meseca v letu pa bodo polagali izpite nižji planerji, ki imajo sedaj dvakrat tedensko seminar na okrajnem ljudskem odoru.

Skupno je strokovne izpite opravilo že 206 uslužbencev kamniškega OLO.

„Sodim, da vas Ash ni sprejel s preveč odprtimi rokami, tujec, kaj?“ je dejal.

„Ne — tega pa res ne morem trditi... Ste vi Gage Preston?“

„Ta sem, mladi mož! Ste hoteli govoriti z menoj?“

„Tako je — pa mi je bilo rečeno, da vas ni doma.“

„Ash je tak kozel!“ je odvrnil farmar kar vidno dobre volje.

„Vsakokrat, ko pride kak kovboj tu sem, mu pripoveduje, da razsajajo pri nas črne koze ali kakšna druga nalezljiva bolezen. — Je pač prekleto nedružaben — toda po njem ne smete soditi vse naše družine!“

„Prav na tej točki sva se pravkar sprla“, je odgovoril Rock smehljaje. V Gageu je takoj spoznal pravega moža zapada in stare šole.

„Upam, da vas ni ozmerjal s konjskim tatom! Vašega belca smo namreč videli še včeraj pri Lessliju.“

„Ne — tako daleč pa ni šel, čeprav si je morda to mislil. V resnici pa sem konja kupil od Lesslija.“

„Čudovita žival — naravnost nevoščljiv bi vam lahko bil človek zanjo“, je dejal Preston in tolkel s svojimi mogočnimi dlani po belčevih bedrih.

„Hej, Tom!“ je zaklical mlademu, suhljatemu človeku, ki se je prikazal izza hiše. „Primi konja in ju pelji v hlev. Prtljago spravi v prazno hišo — saj veš, kam... Mislim, dragi tujec, če ste že razjahali, boste menda stopili tudi nekaj bliže?“

Rock se je priklonil in je stopal za farmarjem k sosednjemu poslopju, dvojni stavbi, ki je napravila nanj silen, slikovit vtis s svojo mahovito streho, širokimi žlebovi, okroglo odprtino vrat in zasenčujočimi smrekami okrog... Prva stavba je bila, kar je Rock videl na prvi pogled, zidana za kuhinjo, v drugi pa so visela rogovja jelenov in srn — pa sedla in kože

TEDENSKA KRONIKA

PREJELI SO ODLIKOVANJA

26. in 27. oktobra je predsednik Izvršnega odbora OLO Kranj-okolica, tov. Babič, na svečan način izročil našim zaslužnim in požrtvovalnim zdravstvenim in kulturnim delavcem visoka odlikovanja, s katerimi jih je nedavno odlikoval prezidij Ljudske skupščine LRS. Odlikovanja so prejeli:

dr. Valentina Strnad, zdravnica iz Železnikov, red dela II. stopnje; dr. Marija Bračko, zdravnica iz Škofje Loke, red dela III. stopnje; Ana Pretnar, babica v Kranju; prof. Stanko Hribenik, ravnatelj gimnazije v Škofji Loki; Alojz Jeglič, upokojeni učitelj v Dražgošah in Stane Costa, predmetni učitelj na gimnaziji v Tržiču, pa medaljo dela. — Čestitamo!

LUDSKA MILICA NAJ ORGANIZIRA PATROLNE OBHODE PO ŠKOFJI LOKI

V zadnjem času so zmeraj bolj pogosti ponočni nemiri po škofjeloških ulicah in trgih. Zlasti ob sobotah in nedeljah z alkoholom nasičeni nadlegujejo mirne ločane na cesti, s posnemanjem živalskih glasov pa motijo speče. Mnenja smo, da tako početje vsekakor ni v ugled našemu mestu. Zeleti bi bilo, da izvedejo organi Ljudske milice večkrat patrolne obhode po mestu in nepremišljene vročekrvneže potujojo, da je dostojno vedenje nujna dolžnost in potrebna vrlina vsakega našega državljan.

MOČNA NARAVA ALI SLABA ZDRAVILA?

V internatu Tekstilnega tehnikuma v Kranju je gojenka trgovske šole Eva Ringer prejšnji teden zaužila hkrati 20 tablet za pomirjenje živev. Ne, da bi napravila samhomor, ampak, da bi ublažila zobobolj. Posledice so bile kaj čudne. Dva dni jo je bolela glava, tretji dan pa se je brez vsake zdravniške pomoči vrnila v šolo čila in zdrava.

Telesna odpornost tega dekleta, ki je použilo zdravila brez vode, je presenetila ne samo dijake, ampak ves profesorski zbor. Ali je mogoče, da pri tolikih tabletah ostane nekdo še pri življenju, če vsebujejo to, kar bi morale?

Morda bi nam na to lahko odgovoril eden od naših zdravnikov?

Izpred sodišča

DVAKRATNA „OBDARITEV“

Skoraj bo leto dni od zadnje Novoletne jelke, a v vseh nad Kamnikom še zmeraj govore o njej. Skraj se je samo šušljalo, da otroci niso dobili vsega, kar jim je bilo namenjeno, kočno je prišla resnica na dan, tako nelepa, da se je moralo celo sodišče ukvarjati z njo.

„Novoletno jelko“ so si namreč priredili tudi odrasli in sicer v Velikih Lašnih, na domu Antona Borštnarja, iniciatorja obdaritve odraslih. „Prireditev“ je bila zaključena: samo za organizatorje otroške Novoletne jelke. Ker je bila zaključena, je tudi na veliki zvon niso obešali. Slaščice sicer ni bilo med darili, zato pa več drugih koristnih reči: 30 m tekstilnega blaga, 10 ženskih rut, 11 robcev in da ne bi med delom preveč oslabeli, še 16 kg salame.

Le kdo bi ob mikavnih darilih pomislil, da je bilo blago namenjeno revnim šolobveznim otrokom z Vranje peči, Palovč, Velike in Male Lašne? Namesto „obdarovančev“ pa so mislili drugi in se zgražali zlasti, ker so ti izrabljali zaupanje OF in AFZ, ki sta jim zaupala organizacijo Novoletne jelke.

Pred kratkim je organizatorje „Novoletne jelke“ obdarilo še kamniško sodišče in sicer Antona Borštnarja s 6 meseci zapora, Oražma s 4 meseci. Franca Vodlana s 3 meseci in Angelo Suštarjevo z enim mesecem in pol zapora.

POPRAVEK

V 42. številki smo objavili članek „Popisili je mladoletno deklico“. Podatki so nekoliko netočni. Tov. Selhaus iz Škofje Loke ni bil obsojen zaradi posilstva, ampak zaradi nečistega dejanja.

V. REDNO ZASEDANJE OLO KAMNIK bo v soboto 3. novembra s pričetkom ob 8.30 uri v kinematografski dvorani.

Pozaprt je nevarna družbica tatov, ki je kradla v Kranju s hodnikov, vež in lokalov električne žarnice in stikala ter jih nato preprodajala. Razen tega je izvršila tudi več manjših vlotov in tatvin, spomladi leta 1949 pa oropala nekoga pijanca pred lokalom „Zlata riba“. Vsi grehi se niso prišli na dan, zato so imena tatov še v tajnosti. Vsi, ki so jim zmanjkale žarnice, stikala in podobno, pa lahko zasledovalcem mnogo koristijo s prijavo tatvine in škode. Javijo naj Notranjem odseku mesta Kranja.

Nepošten trgovec prišel pod ključ. — Stevan Filipovič, nameščenec Preskrbe v Kranju, v Prešernovi ulici, je pogosto potrošnike ozmerjal in opsoval, če so le kaj — čeprav upravičeno — pripomnili glede slabe mere. Tisti, ki imajo pravico, so namreč odkrili, da je imel tehniko skrivnjo obteženo. Razen tega je v svoji trgovini prodajal po visokih cenah električne spirale in različne ukradene predmete. Zdaj čaka v zaporu, da pride pred sodišče.

Razgrajači. — V noči med soboto in nedeljo so se na kranjskih ulicah zopet pojavili kaj bučni in razposajeni veseljaki. Alojz Jelenc s Primskovega je igral na harmoniko, Stane Kašman z Zlatega polja pa si je hrupno poživžaval. Da bi Kranjčani ne zaspali, je poskrbel tudi Bruno Pajk. Mar bo res treba nabaviti posebne — oprostite — nagobčenike za se tiste, ki odhajajo po polnoči okajeni iz lokalov in zapadajo v stenične afekte?

Spominski dnevi

6. novembra 1943. — 1. četa Gorenjskega odreda napade skupino Nemcov pri Ločnici — Medvode.
7. novembra 1917. — Velika oktobrska socialistična revolucija.
7. novembra 1944. — Smrt generala Franca Rozmana — Staneta.

Dežurna služba

Od 3. novembra dalje skozi ves teden ima dežurno službo pri Svetu za zdravstvo mesta Kranja in Kranj-okolice dr. Ivan Vidmar, tel. 268. Obiski na dom naj se javijo najkasneje do 18. ure zvečer. Po tej urbi bo dežurni zdravnik obiskoval le bolnike s težjimi poškodbami in močnimi krvavitvami.

Kino

„Storžič“ Kranj: 1. do 5. nov. nemški film „Ljubezen ni igrača“.

„Svoboda“ Stražišče: 2. do 5. nov. amer. film „Nevesta naprodaj“.

Škofja Loka: 2. do 4. nov. ameriški film „Hrepavica vdova“.

Potujoči kino pri okr. odboru OF Kamnik predvaja ameriški film „Zimska zgodba“ 2. novembra ob 19. uri v Vrhopoljah; 3. novembra ob 19. uri v Krumperku; 4. novembra ob 15. uri v Krašnji; 4. novembra ob 18. uri v Prevojah; 6. novembra ob 19. uri v Bukovici; 7. novembra ob 19. uri v Duplici; 8. novembra ob 19. uri v Vodicah; 9. novembra ob 19. uri v Radomljah.

Objave

Pozivamo vse mladince, rojene leta 1933, ki stanujejo na območju MLO Kranj, da se zglaše do 5. novembra od 8—12. ure na MLO, soba 16, pri referentu narodne obrambe, zaradi vpisa v evidenčno knjigo.

Za pravilno in pravočasno javljanje so odgovorni starši, oskrbniki oz. uprave podjetij. — Iz pisarne tajništva MLO Kranj.

OTVORITEV DOMA NA KRVAVCU preložena na nedeljo 11. novembra.

Planinsko društvo Kranj

Mali oglasi

Prodam nov, levi štedilnik za vzdavo. Naslov v upravi lista.

Absolveta administrativne šole z znanjem strojepisja in stenografije želi službe v Kranju. Naslov v upravi lista.

Preklicujem delavsko knjižico št. 1384293. Fajfar Janko, Ljubljana.

Sivalni stroj „Grützner“ in rabljen štedilnik prodam; zamenjam kuhinjsko omaro za tehnico. Naslov v upravi lista.

Preklicujem bloka št. 16418 in 16419, izdana v „Zvezdi“ Kranj na ime Malovič, Kranj.

ŠAH

SAH NA TEKSTILNEM TEHNIKUMU

Preteklo nedeljo so v dijaškem domu Tekstilnega tehnikuma odigrali šahovski brzoturnir za mesec oktober. Sodelovalo je 22 igralcev dijaškega doma. V finalnem tekmovanju je sodelovalo 10 igralcev, ki so dosegli sledeča mesta: 1. Dokl 9 točk; 2. Jakšič 7½ točk; 3. Dolinšek II. 5½ točk; 4. Stivan 4½ točke in 5. Dolinšek I. 4 točke. Vsi igralci so pokazali dobro igro in bi se ob večkratnem tekmovanju in šahovskem študiju lahko razvili v dobre igralce. V dijaškem domu je v načrtu tak brzoturnir vsak mesec.

V Kranju

Na zadnji seji mestnega odbora Ljudske tehnike v Kranju, kateri so prisostvovali zastopniki posameznih klubov in množičnih organizacij, so se temeljito pogovorili, kako bi čim bolje izvedli letosni Teden tehnike.

Prireditveni odbor, ki dela v tesni povezavi s Svetom za prosveto in kulturo MLO, ima počne roke dela. Njegova naloga je, da dobro seznaní mladino na srednjih, strokovnih in osnovnih šolah s tehniko in tehničnimi problemi. Po šolah bodo v tem času predavanja, ekskurzije v tovarne, predvajali bodo tudi različne strokovne filme. Pri organiziraju vsega tega sodelujejo tudi množične organizacije.

Zastopniki klubov in organizacij so ugotovili, da so prav v Kranju vsi pogoji, da v Tednu tehnike od 4. do 10. novembra lahko prikažejo razvoj tehnike, nove izumе in podobno, saj je v različnih tovarnah dovolj strokovnjakov. V izložbenih oknih v mestu pa bi lahko prikazali nove izdelke, proizvodne postopke in tehnična sredstva, delo klubov. Marsikaj zanimivega bi lahko pokazale tovarne Iskra, Inteks, Sava, Standard pa tudi manjše. Strokovnjaki iz omenjenih tovarn, racionalizatorji in novatorji naj bi se vključili v predavateljski aktiv in seznanjali laike z njihovimi uspehi in izumi.

KAVARNA ALI PROSTOR ZA TRENING?

V nedeljo, 28. oktobra zvečer so prišli v „Evropo“ v Kranju domači lovci, verjetno proslaviti uspeh ali neuspeh lova na lisico. Ze prej vinjeni, so znova prijeti za kozarce. Seveda vse to ni ostalo brez posledic. Cedo Grohan, nameščenec v „Obutvi“, je nenadoma „izstrelil“ kozarca, ne na divjačino, ampak v gosta Petra Dovjaka, ki pa „strele“ ni opazil. (Sumničil je Ladota Pečenka.) Krivca so Dovjakom odkrili člani okestra, kar jim je Grohan zelo zameril. Znesel se je nad njimi z domačimi in tujimi kletvicami, jim grozil, za záklicjek pa zagnal pepelnik v Jankoviča, uslužbenca hotela, ki je hotel vse pomiriti. Godci so nato užaljeni zapustili kavarno, kmalu pa njimi pa so odšli tudi gostje, ogorenji spričo takega početja v kavarni.

Smatramo za potrebno, da MLO ob takih incidentih pokliče krivce na zagovor in jih tudi primerno kaznuje, da se kaj podobnega ne bo več zgodilo.

Nekaj besed o stražiškem vodovodu

Najdejo se ljudje, ki v Kranju in okolici hote ali nehote širijo vesti, češ da bodo morali novozgrajene rezervoarje pri stražiškem vodovodu podpreti, ker so razpokali, in postaviti nove. Pravijo tudi, da za vodovod ne bo potrebnih cevi, da bo voda neužitna, ker je vodnjak preblizu Save in podobno. Vse govorice pa so popolnoma neutemeljene. Na rezervoarjih ni opaziti nobenih razpok, treba pa bo opraviti še nekaj manjših del in položiti drenažne cevi za odtok talne vode, ki se nabira ob deževju nad zbiralnikom. Nato pa bodo položili vodovodne cevi. Nekaj jih je že pripravljenih, druge pa bodo še dobavili.

Napredujejo pa tudi dela pri vodnjaku na Gorenji Savi, ki bo dovajal po rezervoarju Stražišču in okolici vodo, čez čas pa celo domačjam v bližini Škofje Loke na eni in do Mavčič na drugi strani. Z zbiralnikom bo povezan tudi kranjski vodovod. Vodnjak ima premora dva metra, v globino pa so ga doslej izkopali že preko 6 m. Vsi dosedanji poizkusni so dokazali, da je voda dobra. Tudi količina bo zadostna.

Napredujejo pa tudi dela pri vodnjaku na Gorenji Savi, ki bo dovajal po rezervoarju Stražišču in okolici vodo, čez čas pa celo domačjam v bližini Škofje Loke na eni in do Mavčič na drugi strani. Z zbiralnikom bo povezan tudi kranjski vodovod. Vodnjak ima premora dva metra, v globino pa so ga doslej izkopali že preko 6 m. Vsi dosedanji poizkusni so dokazali, da je voda dobra. Tudi količina bo zadostna.

LAJKOVATELTSKO TEKMOVANJE

TD Kranj je 28. oktobra organiziralo lajkovatsko tekmovanje, na katerem je

Priprave na Teden tehnike

Pričakujejo, da se bodo vse organizacije Ljudske tehnike v Kranju — radioamatérji, kino- in fotoamaterji, Pomorsko-brodarsko in Elektrostrojno društvo in tudi ostali vključili po vzgledu Avto-moto društva, ki že pripravlja za Teden tehnike patrolne vožnje in podobno, s čimer bo prikazalo svoje dosedanje delo. Mestni odbor Ljudske tehnike pa bo v tem času organiziral klube LT po tovarnah, kjer tehne ni, a so dani pogoji. Z. A.

in v kamniškem okraju

Ob pripravah na Teden tehnike se v kamniškem okraju držijo gesla „Tekniku tudi na vas“. Da bi jo vaškemu ljudstvu res približali, bodo organizirali po vseh večjih vseh strokovna predavanja, povezana s poučnimi filmi. Razen tega bodo odšle v Tednu manjše skupine iz osnovnih organizacij LT in tovaren zlasti v KDZ in na državna posestva, popravljale stroje in hkrati poučevala naše kmetovalce o pravilni negi in čuvanju poljedeljskih strojev.

Dobro se bodo odrezali v Tednu tehnike mladi domžalski radio in fotoamaterji, ki bodo doma razstavili svoje prve izdelke — več detektorjev, zvočnikov in drugih tehničnih priprav ter vrsto umetniških fotografij.

V Kamniku in Domžalah pa bodo organizirali centralna predavanja LT prav tako s poučnimi filmi o tehniki. Kamnik bo celo ozvočen, da bodo ljudi po mikrofonu seznanjali s potrebnim znanjem o tehniki.

Niti na pionirje ne bodo pozabili. Razen tehničnih filmov in predavanj bodo organizirali različne ekskurzije najmlajših v tovarne.

V pripravah so dosegli — predvsem po zaslugu Otona Vibihala, Toneta Pezdirja, Antona Bukovca in Kristana Pestotnika — že lepe uspehe. Grajati pa je treba tiste člane pripravljalnega odbora, ki klub večkratnim opozorilom in vabilom niti na seje ne pridejo.

POPRAVEK

Članek „Zadružniki na Mladem vrhu so ubrali novo pot“, objavljen v 42. številki našega lista, zaradi netočnih informacij nekoliko popravljamo: na zboru zadružnikov ni nihče vzel nazaj izstopne izjave